

LIZ Ouwens

Wat als je wordt ingehaald door je verleden?

WIE ZWIJGT...

THRILLER

DE CRIME COMPAGNIE

Ida

Op het moment dat Ida aan de eettafel plaatsneemt, ziet zij de gedaantes. Ze staan achter in de tuin, tussen de perenboom en de schuur. In de schemer van de vroege morgen staren ze naar haar dagelijkse ochtendritueel. Haar linkerhand omklemt een koffiemok, met haar rechterhand houdt ze verkrampd een pen vast. Voor haar ligt een kruiswoordpuzzel om haar hersenen te trakteren op een gezonde dosis ochtendgymnastiek.

Plots laat ze de mok uit haar hand vallen. Pas nu dringt tot haar slaperige brein door dat er drie volwassen mannen in haar tuin staan. Drie mannen die roerloos naar haar kijken. Ze komt met een ruk overeind en snelt zich, voor zover haar lichaam dat toelaat, naar het lichtknopje dat de kamer in een fractie van een seconde verduistert en haar uit de schijnwerpers haalt. Al haar zintuigen staan op scherp. Ze zou zweren dat ze haar hartslag hoort bonken in haar borstkas. Het is alsof de wind, die zojuist buiten tekeering, zich nu in haar hoofd heeft genesteld en haar oren laat suizen.

Ze trekt aan de ceintuur van haar ochtendjas. Een verschoten, afgeleefd exemplaar, dat oorspronkelijk wit van kleur was, valt ruim om haar magere lijf. In haar neusgaten dringt een onaangename, tevens vertrouwde geur door en ze beseft dat ze in haar vlucht naar de schakelaar haar urine liet lopen. Het is haar niet onbekend. Op haar leeftijd volgen de lichamelijke ongemakken elkaar in rap tempo op.

De duisternis, in combinatie met het suizen en het bonken in haar lijf, geeft haar een onheilspellend gevoel. Ze wil terug naar haar vertrouwde bed en de dekens tot ver over haar hoofd trekken, zoals ze vroeger deed als alles haar te veel werd.

Moet ze Astrid bellen? Ida kijkt de kamer rond. Haar telefoon ligt nog op haar nachtkastje. Het zal een eeuwigheid duren voordat ze met haar stramme spieren op de eerste etage is. Genoeg tijd voor de mannen om het huis binnen te dringen. Als ze eenmaal boven is, zit ze als een rat in de val. Ze werpt een blik naar de tuin. Misschien verbeelde ze het zich? Dat moet het haast wel zijn. Ze is hier alleen. Alleen met de wind en de kou, die inmiddels voelbaar is tot in haar botten.

Een zucht ontsnapt aan haar lippen. Natuurlijk, dat moet het zijn. Ze was niet helemaal wakker en dan zie je weleens dingen die er niet zijn. Dat overkomt ieder mens. Het enige wat ze moet doen is zichzelf daarvan te overtuigen door een kijkje te nemen. Ze ziet de gedaantes weer voor zich en verkrampd. Wat als ze daar nog zijn?

Haar nieuwsgierige aard zorgt ervoor dat ze toch langzaam haar pantoffels over de houten vloer laat schuiven in de richting van de gruwel. Met opengesperde ogen kijkt ze naar het raam dat dichterbij komt. Ze haalt diep adem, zet een laatste stap en ziet ze staan. Net zo roerloos als zojuist, maar ze staan niet meer achter in de tuin. Ze zijn dichterbij gekomen en Ida deinst achteruit. Ze staren haar recht aan. Ze probeert de uitdrukking op de drie bleke gezichten te lezen. Kwaadaardigheid? Krankzinnigheid? Haat? Verwijt? Het moet verwijt zijn. De langste van het drietal zet een stap in haar richting, op de voet gevolgd door de andere twee.

Volkomen verlamd staart ze naar de mannen in haar tuin. Het duurt een moment voor ze doorheeft dat de langste zijn vinger heft en dat zijn lippen woorden vormen. Woorden die ze niet kan verstaan door het dubbele glas tussen hen en de ruis in haar

oren. Een geluid dat inmiddels klinkt als een storm op zee.

De mannen staan nu vlak voor haar. Ineens is het stil. Ida wordt omgeven door een drukkende kalmte. Haar ademhaling komt eindelijk tot bedaren. Lichaam en geest maken zich klaar voor de totale overgave. Ze kijkt de mannen een voor een in de ogen en houdt hun blik kort vast. Dan verdwijnen ze.

Astrid

Astrid grinnikt als ze naar de foto op haar bureau kijkt. Het voelt als een eeuwigheid geleden. Het was de tijd waar ze bij elk outfit een brede riem droeg ter hoogte van haar onderste rib. Een tijd dat metallic stoffen in de kleuren goud, zilver en brons populair waren, Hilde geen genoeg kreeg van een liedje over een lief klein konijntje met een vliegje op zijn neus en de hele bevolking er niet van opkeek als je string boven je broekrand uitkwam. Wereldproblemen werden bestreden met siliconen armbandjes en Rijk hield almaar zijn vrienden op de hoogte van het wel en wee van zijn gezin via Hyves: *Vandaag een heerlijk dagje naar het zwembad. Genieten!*

Astrids toekomst lachte haar toe. Ze was getrouwd, had een gezonde dochter en werkte voor haar plezier. Niets leek haar in de weg te staan.

Een ring wordt onder haar ogen geduwd.

Ze weekt zich los van de foto van haarzelf met haar dochter Hilde.

‘Kijk eens hoe hij glimt.’

‘Ik zie het.’ Ze beseft hoe weinig enthousiast ze klinkt en glimlacht. ‘Het zal vast een prachtige dag voor je worden.’

Julia lijkt haar koele reactie niet op te merken en streelt de diamantjes van haar verlovingsring.

Onwillekeurig gaat haar blik naar haar eigen handen. Kale vingers, ruwe handen, diepe kloven en afgebeten nagels. Haar moeder stoorde zich aan de gewoonte die ze als kind had op haar nagels te kauwen. Sinds een paar jaar heeft ze die gewoonte weer opgepakt. Deze keer merkt haar moeder het niet op. Of wel? Soms weet ze niet wat haar moeder allemaal nog oppikt. In ieder geval zegt ze er niets meer van.

‘Ik kan niet wachten tot het zover is. Er moet sowieso een paard komen. Nee, twee. Met een witte koets erachter.’

Astrid doet haar best haar lach in te houden. Rijk kwam haar op de grote dag halen met zijn rode Renault Clio. Hij nam tenminste de moeite het ding eerst door de wasstraat te rijden. De binnenkant had ze zelf een dag ervoor zorgvuldig uitgezogen. Het was geen sprookjesdag. Geen koets, witte duiven of een kanten jurk met enorme sleep. Toch was het perfect, ze trouwde met de man van haar dromen.

Julia loopt weg van Astrids bureau om het pronkstuk aan de volgende collega te laten zien en de foto op het bureau trekt haar aandacht weer. Het meisje erop is inmiddels geen vier maar negentien en woont niet meer bij haar moeder en haar oma, maar bij haar vader in het bruisende Amsterdam. Hij kon geen betere plek bedenken om een tiener naar zich toe te lokken. Toen Hilde ter ore kwam waar haar vader met dat vriendinnetje van hem ging wonen was er geen houden aan.

Ze kijkt naar Julia die doorratelt over haar perfecte vriendje en het perfecte aanzoek. Ze is slechts enkele jaren ouder dan Hilde en denkt nog dat het huwelijk een sprookje is, het leven een droom. Je moet zelf de slingers ophangen mam, hoort ze haar dochter regelmatig zeggen. De naïviteit van de jeugd. In de tijd dat ze Rijk ontmoette, met hem trouwde en een prachtige dochter met hem kreeg, hingen ze de slingers op. Wat zegt ze? Ballonnen, vlaggen, confetti, het kon niet op.

Astrid streelt de wang van het kleine meisje achter het glas. Ze kan het haar ook niet

kwelijk nemen. Welke tiener wil er wonen bij haar moeder en oma waar de slingers en de hele bliksemse bende ergens ver weggestopt zit in een vergeten doos op de onderste plank van een antiek dressoir?

Ida

‘Ze heeft je gestuurd, hè?’

Marie kijkt verbaasd. ‘De AIVD?’

‘Grappenmaker. Je weet best wie ik bedoel.’

‘Dag Ida, ook leuk jou weer eens te zien.’

‘Mens, wat praat je nou? Je bent hier iedere dag.’

Marie lacht. ‘Jou ontgaat ook niets, hè?’

Ida doet een stap naar achteren en laat haar vriendin naar binnen. ‘Wat had je verwacht? Een gebroken arm? Been? Misschien lag ik wel dood op het toilet. Dat lijkt me wel naar voor jou trouwens. Als je me zo moet aantreffen zou ik dat wel erg voor je vinden.’

‘Wat ben je ook een heerlijk mens. Ze bedoelt het anders goed hoor.’

‘Wie?’

‘Astrid natuurlijk. Daar had je het toch over? Het kan geen kwaad af en toe te kijken hoe het met je gaat. Een misstap is zo gemaakt. En wat nou als je werkelijk onderaan de trap lag met een gebroken been? Je dochter moet fulltime werken om dit huis te kunnen bekostigen. Je zou er uren liggen en vergaan van de pijn.’

‘Ja, ja.’

‘Oude mopperdoos.’

‘Hoor wie het zegt. Je bent nog steeds ouder dan ik ben.’

‘Dat is waar. En daarom ben ik hier ook elke dag. Zodat ik mijn laatste restje leven kan slijten met mijn beste vriendin en een lekkere versnapering voor bij de koffie.’ Marie houdt een doos van de HEMA omhoog.

Ida weet wat erin zit. Toen hun mannen nog leefden gingen ze elke week naar de HEMA voor een tompouce. Toen hun mannen niet meer leefden trouwens ook. Sinds haar spieren niet meer doen wat ze eigenlijk wil, haalt Marie de gebakjes in huis.

‘Ik had het niet moeten doen, hè?’

Marie legt haar vork op het lege schoteltje en strijkt met haar tong langs haar lippen om de slagroom weg te likken. ‘Wat had je niet moeten doen?’

‘Ik ben zo dom geweest.’

‘Praat alsjeblieft niet zo. Het is je overkomen. Je kon niet anders Ida, dat weten we allebei.’

Jarenlang spraken ze er niet over. Het was een onderwerp dat ver weggestopt zat en na jaren van ontkenning en stilzwijgen sinds enkele weken weer naarstig aanwezig is. Marie weet goed waarom. De bezoeken van de drie mannen. Het worden er steeds meer.

‘Wat als ik een andere keuze had gemaakt?’

‘Ida, je had geen keuze. Dat weten we allebei. Het heeft geen zin daarover na te denken. Niemand heeft daar iets aan. Kijk naar wat je hebt. Een lieve dochter waar je op kan rekenen. Een kleindochter die je ziet opgroeien.’

Ida staart naar het raam. ‘Ze waren hier weer, Marie.’

Marie pakt de handen van haar vriendin. Streelt met haar vingertoppen over de kleine bruine vlekjes en kijkt dan naar de kruiswoordpuzzel waar geen woord van is ingevuld.

Ze weet dat Ida er elke dag een maakt en dat het haar de laatste tijd steeds meer moeite kost. Ze laat de handen van Ida los en trekt de puzzel naar zich toe. 'Je bent niet klaar met je hersengymnastiek. We moeten die massa daarboven wel blijven trainen hoor, meisje.'

Ida kijkt Marie aan.

Een rilling trekt over haar rug als de doffe ogen dwars door haar heen lijken te kijken.

'Ik lieg het niet, Marie. Ze waren hier. Vanmorgen. In de tuin.'

Marie knikt. Zoekt opnieuw de handen van haar vriendin. 'Ik geloof je, meisje. Ik geloof je.'